

'Εκ τοῦ μεσν. ούσ. ἀνοικτήριον. 'Ο τύπ. ἀναχτήριον κατ' ἐπίδρασιν τοῦ Τουρκ. *anahtar*.

1) **Ανοιχτάριον**, δὲ ίδ., ἐνθ' ἀν.: "Ἄσμ."

Σῦνε, πᾶρε τὸ ἀνοιχτήριον | τοῦ ἀμε κάτω 'σ' τὸ ἀργαστήριον
Μεγίστ.

"Ελα, ἡς κόψουμε κλειδά, ἡς κόψουμε ἀναχτήριον,
ἡς θέκουμε ἀντὶς ψυχή, ἡς στάθη τὸ γεφύρι
Καππ. 2) Κυλινδρικὸν ξύλον ἐπίμηκες εἰς σχῆμα φάρδου,
διὰ τοῦ δποίου ἀνοίγουν ἐπὶ τραπέζης ἢ ἄλλης ὅμαλῆς
ἐπιφανείας λεπτὰ φύλλα ζύμης, πλάθανον Πόντ. (Νικόπ.)
Συνών. πλάστης.

άνοιχτής ὁ, Πόντ. (Κερασ. "Οφ. Σάντ. Σούρμ. Τραπ.
Χαλδ. κ. ἄ.)

'Εκ τοῦ ρ. ἀνοικία. Πβ. καὶ μεταγν. ἀνοικία.

'Ο μάντις ὁ διὰ μαγικοῦ βιβλίου ἢ δι' ὑδροσκοπίας ἢ
κυάμων προλέγων τὴν μέλλουσαν τύχην τοῦ ἀνθρώπου, ὁ
ἀνευρίσκων τι ἀπολωλὸς ἢ ὁ δρίζων τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου,
εἰς ὃν μεταβαίνων τις δύναται νὰ θεραπευθῇ ἀπὸ χρονίαν
ἀσθένειαν, μάλιστα δὲ ἀπὸ δαιμονικὴν ἐπήρειαν ἐνθ' ἀν.:
'Ἐρωτεσα τὸν ἀνοιχτὴ γὰρ τὸν ἀρρωστοῖ μοντα "Οφ. 'Ἐπηγα
'σ σὸν ἀνοιχτὴν ν' ἀνοί χαρτὶν Χαλδ.

άνοιχτία ἡ, Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ. ἄ.) ἀνοιχτίγμα
Πόντ. (Κερασ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός.

Τόπος ἀναπεπταμένος καὶ ἔχων εὐρὺν δρίζοντα ἐνθ' ἀν.:
'Εμορφον ἀνοιχτίαν ἔδειτε 'σ σὴ μαχαλάν ἐσουν Τραπ. Συνών.
ίδ. ἐν λ. ἀνοιξι 2.

άνοιχτικὰ ἐπίρρ. "Ανδρ. Χίος

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτικός.

Τὸ νὰ είναι τόπος τις ἀποπτος καὶ εὐάερος ἐνθ' ἀν.:
'Εδῶ είναι ἀνοιχτικὰ "Ανδρ.

άνοιχτίκη τό, Κάρπ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀνοιχτής καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ίκη.

Τὸ τὴν πρωίαν τῆς μετὰ τὸν γάμον ἡμέρας διδόμενον
ὑπὸ τῶν νεονύμφων ἢ τῶν γονέων αὐτῶν δῶρον εἰς τὸν
παράνυμφον, δὲ δποῖος ἀνοίγει τὰς θύρας τοῦ νυμφικοῦ
θαλάμου (πβ. ΜΜιχαηλίδ. Λαογρ. σύμμ. Καρπ. 92 καὶ
ΕΜανωλακ. Καρπαθ. 178).

άνοιχτικός ἐπίθ. Ιων. (Κρήν.) Σῦρ. —Λεξ. Βλαστ.
Δημητρ. ἀνοιχτικὸς Χίος

'Εκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀνοικτικός.

1) **Αναπεπταμένος Χίος** —Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.:
Τόπος ἀνοιχτικός Χίος. Σπίτι ἀνοιχτικό (εὐάερον) αὐτόθ.

2) **Ανακουφιστικός Ιων.** (Κρήν.) Σῦρ. Χίος: Γιατρικὸ
ἀνοιχτικὸ τῆς καρδιᾶς Σῦρ. 3) Τὸ ούδ. ὡς ούσ., ἐνερ-
γητικὸν φάρμακον, καθαρτικὸν Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.
Συνών. καθάρσιο.

άνοιχτο- κοιν.

Θέμα τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός.

Συντίθεται ὡς α' συνθετ. ἐπιθέτων χρωμάτων δηλω-
τικῶν πρὸς δήλωσιν χρώματος ἀνοικτοῦ, οὐχὶ ζωηροῦ,
οἷον: ἀνοιχτογάλαζος, ἀνοιχτοκίτρινος, ἀνοιχτοκόκκινος, ἀνοι-
χτοπράσινος κττ.

άνοιχτογάλαζος ἐπίθ. ίδ. ἀνοιχτο-

άνοιχτόθωρος ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. 346 Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός καὶ τοῦ ούσ. θωρός.

'Ο ἔχων ἀνοικτόν, οὐχὶ ζωηρὸν χρωματισμόν.

άνοιχτοκαρδίζω ἀμάρτ. ἀντούκαρδίζον Μακεδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτόκαρδος.

Γίνομαι εὐθυμος, εὐτράπελος: Παιξιτι κάνενα λαλού-
μινον ν' ἀντούκαρδίσουμι!

άνοιχτόκαρδος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. Τραπ.
Χαλδ.) ἀνοιχτόκαρδος Χίος ἀντούκαρδον βόρ. ίδιωμ.
ἀνεγτόκαρδος Πόντ. (Οἰν.) ἀνοιχτοκάρδης Πόντ. (Κερασ.)
'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός καὶ τοῦ ούσ. καρδιά.

Α) Κυριολ. 1) 'Ο ἔχων τὸ στῆθος γυμνὸν Πόντ.
(Τραπ.) 2) 'Ο ἔχων εὔρὺν δρίζοντα, ἐπὶ τόπου Θεσσ.
(Ζαγορ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ. ἄ.) —Λεξ. Περιδ. Βυζ.
—ΓΣτρατήγ. Τραγούδ. τοῦ νησ. 37: 'Ανοιχτόκαρδον αὐλὴ
Τραπ. || Ποίημ.

'Σ τοῦ κήπου τον τοὺς εὐωδεῖς, | 'ς τὴν ἀνοιχτόκαρδη βεράντα,
κάτι τοσοῦ λέει πῶς κ' οἱ καρδιές | μ' ἀγάπη ἀνθίζουν πάντα
ΓΣτρατήγ. ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀνοιχτός άν. **A 4.** 3) Εὔρυ-
χωρος, εὐάερος, ἐπὶ οἰκίας Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Χίος:
Σπίτ' ἀνοιχτόκαρδο Φιλιππούπ.

Β) Μεταφ. 1) Ελλικρινής, ἀφελής εἰς τοὺς τρόπους
σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) Συνών. *ἀνοιχτοκάτσης,
ἀνοιχτοπρόσωπος, ἀνοιχτός **B 3.** 2) Εὔρυμος, φαι-
δρός, εὐτράπελος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. Χαλδ.): 'Ανοιχτό-
καρδος ἄνθρωπος. 'Ανοιχτόκαρδη γυναικά. 'Ανοιχτόκαρδο
παιδί σύνηθ. Συνών. ἀβέρτος **B 2**, γελαστός, πρόσ-
χαρος.

***ἀνοιχτοκάτσης** ἐπίθ. Θηλ. ἀνοιχτοκάτσαινα Πόντ.
(Κοτύωρ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός καὶ τοῦ ούσ. κατσί, παρ' δ
καὶ κατζίν.

'Ανοιχτόκαρδος **B 1**, δὲ ίδ.: 'Ανοιχτοκάτσαινα καὶ
πάντα μὲ καλὸ λόγο.

άνοιχτοκέρης ἐπίθ. Μύκ. ἀνοιχτοτόρερ-ρας Κύπρ.
Θηλ. ἀνοιχτοτόρερ-ρισσα Κύπρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός καὶ τοῦ ἀρχ. ούσ. κέρας.
Τὸ β' συνθετ. ώς ἀπλοῦν ἀμάρτ. Πβ. ἀβγοτόρερας,
ἀγριμοκέρα, γιδοκέρης, ἐφτακέρης, τραγοκέ-
ρης, τρικέρης.

'Ο ἔχων κέρατα διεστῶτα, ἐπὶ κριοῦ ἢ βοός.

άνοιχτοκέφαλος ἐπίθ. Ιθάκ. ἀντούκαρδέφαλος
Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός καὶ τοῦ ούσ. κεφάλι.

1) 'Ο ἔχων διεστῶτα τὰ βρεγματικὰ ὀστᾶ, ἐπὶ βρέφους
Στερελλ. (Αίτωλ.) 2) Μεταφ. εύφυης Ιθάκ.: Είναι πολὺ^ν
ἀνοιχτοκέφαλος καὶ τὰ καταφέργει οὐλα. Συνών. ἔξυπνος.

άνοιχτοκίτρινος ἐπίθ. ίδ. ἀνοιχτο-

άνοιχτοκόκκινος ἐπίθ. ίδ. ἀνοιχτο-

άνοιχτοκόλος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κο-
τύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀνοιχτοκόλης Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτός καὶ τοῦ ούσ. κόλος.

1) 'Ο γυμνὸς τὸν πρωκτὸν πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.):
'Αοῦτο τὸ παιδίν πάντα ἀνοιχτοκόλον πορπατεῖ Τραπ. Συνών.
ξεβράκωτος. Πβ. ἀκολιάρις. β) Μεταφ. πτωχὸς
Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.) 2) Κίναιδος Πελοπν.
(Λακων.)

άνοιχτοκουταλάτος ἐπίθ. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Ρόδ.
Τηλ. —Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀνοιχτοκούταλος καὶ τῆς παραγωγι-
κῆς καταλ. -άτος.

